

Osobné dôchodky v Európskej únii

Peter Pénzeš

vedúci pracovnej skupiny EIOPA pre osobné dôchodky

Od roku 2010 sa európske inštitúcie začali systematickejšie venovať problematike dôchodkových systémov členských štátov. EIOPA bola poverená vypracovaním zásad novej právnej úpravy osobných dôchodkových produktov. Príspevok sa zameriava na objasnenie kontextu a doterajších výsledkov tejto iniciatívy.

DŮVODY NOVEJ PRÁVNEJ ÚPRAVY

Sektor dôchodkového sporenia (2. a 3. pilier) podlieha takmer výlučne národnej právnej úprave. Podľa Zmluvy o fungovaní EÚ¹ (ZFEÚ) si členské štáty zachovávajú právo definovať základné zásady svojich systémov sociálneho zabezpečenia na národnej úrovni. Problematika dôchodkového zabezpečenia je však prepojená s mobilitou pracovnej sily na jednotnom trhu EÚ a udržateľnosťou verejných financií, ktoré sú tradične európskymi témami, respektíve pod vplyvom hospodárskej krízy sa nimi čoraz viac stávajú.

V júli 2010 a februári 2012 Európska komisia zverejnila dva strategické dokumenty, ktoré zdefinovali jej ďalšie kroky v oblasti dôchodkov – Zelenú knihu s podtitulom Snaha o primerané, trvalo udržateľné a bezpečné európske dôchodkové systémy² a Bielu knihu s názvom Program pre primerané, bezpečné a udržateľné dôchodky³. Na základe týchto dokumentov sa začala širšia diskusia o súkromných dôchodkoch aj na úrovni EÚ.

V roku 2012 Komisia vydala správu o starnutí obyvateľstva⁴ (prvá takáto správa bola zverejnená v roku 2009), v ktorej posúdila vplyv starnutia obyvateľstva na udržateľnosť verejných financií. V priamej nadväznosti na Bielu knihu v máji 2012 Komisia zverejnila aj správu o primeranosti dôchodkov⁵, ktorá má členským štátom pomôcť pri posudzovaní primeranosti ich dôchodkových systémov. Na účely týchto správ začal Eurostat publikovať prehľadné indikátory udržateľnosti a primeranosti dôchodkov v členských štátoch EÚ.⁶ Umožňujú napríklad demonštrovať tzv. dôchodkovú medzeru, ktorá je rozdielom medzi sumou, ktorú dôchodca považuje za primeranú náhradu príjmu v starobe, a sumou priznaných dôchodkov, ktoré skutočne poberá. V mnohých krajinách nie je zabezpečenie na dôchodok dostatočné a tento trend sa vplyvom demografického vývoja bude zhoršovať. Popri vykonaní parametrických zmien v dôchodkovom zabezpečení (zvýšenie veku odchodu do dôchodku, zmeny v indexácii dôchodkov) je jednou z možností zlepšenia primeranosti dôchodkov aj zvýšenie ponuky súkromných dôchodkových produktov formou zvýšenia konkurencie a zlepšenia zrozumiteľnosti a atraktívnosti dobrovoľného sporenia na dôchodok. Konkurenciu možno zvýšiť napríklad vytvorením podmienok na cezhraničné podnikanie v tomto segmente.

Okrem uvedených analytických dokumentov začali európske inštitúcie v súvislosti so zvýšením

kompetencií EÚ v oblasti rozpočtovej disciplíny (tzv. európsky semester) prijímať každoročne odporúčania týkajúce sa zlepšenia udržateľnosti verejných financií. Ich súčasťou sú aj odporúčania členským štátom, pokiaľ ide o ich dôchodkové systémy.⁷

Okrem možnosti prispieť k zmenšeniu dôchodkovej medzery, ďalšou kľúčovou motiváciou vo vzťahu k iniciatíve, ktorá je predmetom tohto príspevku, sú nasledujúce závery Komisie uvedené v Bielej knihe: „*príležitosti na doplnkové dôchodkové sporenie v rámci zamestnaneckých schém a schém tretieho piliera sú v mnohých členských štátoch málo rozvinuté a ich nákladová efektívnosť a bezpečnosť nie je postačujúca.*“ V nadväznosti na to Komisia skonštatovala, že „*posilnená úloha doplnkového súkromného dôchodkového sporenia závisí predovšetkým od lepšieho prístupu k doplnkovým schémam a ich nákladovej efektívnosti. Vzhľadom na to, že v budúcnosti sa ľudia budú musieť viac spoliehať na doplnkové dôchodkové sporenie, treba optimalizovať jeho bezpečnosť a výkonnosť. Zlepšenie tvrdej a mäkkej regulácie EÚ k tomu môže významne prispieť. Napokon, doplnkové dôchodkové systémy musia byť v súlade s požiadavkami flexibilných trhov práce a pracovnej mobility.*“

PRACOVNÁ SKUPINA EIOPA PRE OSOBNÉ DŮCHODKY

Pre naplnenie uvedených predstáv Európska komisia v júni 2012 požiadala Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA), ktorý združuje všetky relevantné orgány dohľadu v členských štátoch EÚ, o technickú pomoc v otázke, ako vytvoriť jednotný trh pre osobné dôchodky.⁸ EIOPA má pri naplnení tohto mandátu zväziť dva prístupy:

- navrhnuť pravidlá obozretného podnikania a ochrany spotrebiteľa pre oblasť osobných dôchodkov,
- zväziť možnosť vytvorenia tzv. druhého režimu, ktorý by existoval paralelne s národnou právnou úpravou, nevyžadoval by transpozíciu a poskytoval by finančným inštitúciám možnosť cezhranične ponúkať vysoko harmonizovaný dôchodkový produkt.

EIOPA v januári 2013 vytvorila pracovnú skupinu pre osobné dôchodky (Task Force on Personal Pensions – TFPP)⁹, ktorá sa zodpovedá priamo najvyššiemu orgánu EIOPA a na základe výberového konania ustanovila za predsedu skupiny zá-

1 Čl. 153 ods. 4 Zmluvy o fungovaní EÚ (sociálna politika).

2 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0365:FIN:SK:PDF>

3 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0055:FIN:SK:PDF>

4 The 2012 Ageing Report Economic and budgetary projections for the 27 EU Member States (2010-2060) Dostupné na: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/ageing_report/index_en.htm

5 Pension Adequacy in the European Union 2010-2050 Report prepared jointly by the Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission and the Social Protection Committee. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7805&langId=en>

6 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_social_policy_equality/social_protection_social_inclusion/indicators/pension

7 V ostatnom odporúčaní pre SR sa uvádza: „Vychádzajúc z už prijatej dôchodkovej reformy ďalej zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií znížením medzery financovania vo verejnom dôchodkovom systéme a zvýšením nákladovej účinnosti sektora zdravotnej starostlivosti.“ Dostupné na: <http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/>

8 http://ec.europa.eu/internal_market/pensions/docs/calls/072012_call_en.pdf

9 <https://eiopa.europa.eu/about-eiopa/organisation/working-groups/task-forces/task-force-on-personal-pensions/index.html>

10 Členmi sú zástupcovia orgánov dohľad z Českej republiky, Nemecka, Španielska, Francúzska, Maďarska, Talianska, Lotyšska, Holandska, Talianska, Holandska, Poľska, Portugalska, Rumunska, Slovenska a Veľkej Británie.

11 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), Úradný vestník L 335, 17/12/2009 S. 0001 – 0155; Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohlade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES. Text s významom pre EHP, Úradný vestník L 176, 27/06/2013 S. 0338 – 0436; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012. Text s významom pre EHP, Úradný vestník L 176, 27/06/2013 S. 0001 – 0337; smernica 2001/107/ES Európskeho parlamentu a Rady z 21. januára 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 85/611/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) s cieľom upraviť správcovské spoločnosti a zjednodušené prospekty, Úradný vestník L 041, 13/02/2002 S. 0020 – 0034; smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/108/ES z 21. januára 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 85/611/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), Úradný vestník L 041, 13/02/2002, s. 0035 – 0042; smernica 2002/92/ES Európskeho parlamentu a Rady z 9. decembra 2002 o sprostredkovaní poistenia, Úradný vestník L 009, 15/01/2003 S. 0003 – 0010.

stupcu odboru regulácie Národnej banky Slovenska, ktorý je zároveň autorom tohto príspevku. Pracovná skupina má 17 členov¹⁰ z orgánov dohľadu väčšiny členských štátov EÚ. Naplnenie mandátu skupiny sa má uskutočniť v nasledujúcich fázach:

- 1. fáza: Vypracovať diskusný dokument s cieľom získať názory na širokú škálu otázok týkajúcich sa osobných dôchodkov od čo najširšieho okruhu zainteresovaných strán (finančných inštitúcií, spotrebiteľov, príslušných ministerstiev členských štátov EÚ) a tým ich zapojiť do formovania projektu v jeho ranej fáze.
- 2. fáza: Vypracovať predbežnú správu, ktorá zosumarizuje výzvy a možnosti na vytvorenie jednotného trhu pre osobné dôchodkové produkty (ODP).
- 3. fáza: Pripraviť záverečnú správu pre Komisiu o vytvorení jednotného trhu pre ODP v termíne do 18 mesiacov od doručenia podrobnejšej žiadosti Komisii o tom, ako si EIOPA predstavuje vytvorenie jednotného trhu pre ODP.

Dňa 16. mája 2013 EIOPA zverejnila diskusný dokument o možnom vytvorení jednotného trhu pre ODP. Počas verejnej konzultácie, ktorá trvala tri mesiace a skončila sa 16. augusta 2013, EIOPA dostala 33 odpovedí. S potešením možno konštatovať, že do konzultácie sa zapojili aj subjekty zo Slovenska, konkrétne Správcovská spoločnosť Slovenskej sporiteľne, Slovenská asociácia poisťovní a Slovenská asociácia správcovských spoločností.

Z odpovedí od všetkých zúčastnených subjektov možno vyvodit' záver, že vytvorenie jednotného trhu pre ODP sa vníma ako výhodné pre spotrebiteľov, finančné inštitúcie a hospodárstvo EÚ.

Dňa 11. júna 2013 EIOPA usporiadala vo Frankfurt nad Mohanom seminár o osobných dôchodkoch s cieľom poskytnúť zástupcom trhu, zástupcom spotrebiteľov, orgánov dohľadu a akademikom priestor na výmenu názorov v otázke možností vytvorenia jednotného trhu pre ODP.

V decembri 2013 skupina vypracovala predbežnú správu, ktorú dňa 31. januára 2014 schválil najvyšší orgán EIOPA a ktorá bude vo februári 2014 zverejnená a zaslaná Európskej komisii. Komisia následne na základe tejto správy presnejšie sformuluje svoje očakávanie a zašle ich EIOPA ako podklad na ďalšiu prácu v tejto oblasti. Pracovná skupina v súčasnosti analyzuje príležitosti na prehĺbenie zistení uvedených v správe a na prípravu podrobnejšieho mandátu od Komisie.

V nasledujúcom texte predstavíme niektoré problémy a riešenia, ktoré vyplývajú z práce skupiny a sú naznačené v zverejnenom diskusnom dokumente.

MOŽNÉ KOMPONENTY NOVEJ PRÁVNEJ ÚPRAVY

Súkromné dôchodkové sporenie zahŕňa všetky dlhodobé dôchodkové sporiace produkty odlišné od verejného priebežného prvého piliera. Ide o veľmi rozmanitú skupinu produktov, ktorá pozostáva najmä z tzv. zamestnaneckých dôchodkov (*occupational pensions*), v rámci ktorých príležitost' na sporenie vytvára pre svojich zamestnancov

priamo ich zamestnávateľ. Druhú skupinu tvoria osobné dôchodkové produkty a tretiu produkty zmiešaného charakteru. Žiadny z týchto produktov nie je presne zadaný v existujúcej právnej úprave. Prvou výzvou preto bolo jasne vymedziť možnú pôsobnosť novej právnej úpravy.

Na základe analýzy 69 ODP zachytených v databáze dôchodkových produktov sa identifikovali nasledujúce spoločné znaky ODP:

- právnym základom je zmluva medzi poskytovateľom a klientom,
- podľa národného práva je hlavným účelom produktu zabezpečenie príjmu v starobe,
- vylúčenie alebo obmedzenie možnosti predčasného výberu úspor.

V Slovenskej republike tieto znaky napĺňa doplnkové dôchodkové sporenie a v minulosti aj životné poistenie a dlhodobé sporiace účty v bankách, kde príspevky spĺňali podmienky zákona o dani z príjmov na nezdaniteľnú časť základu dane. V zahraničí majú charakter ODP najmä produkty životných poisťovní a správcovských spoločností, ktorým národná daňová legislatíva priznáva daňové zvýhodnenie, keďže slúžia na zabezpečenie doplnkového príjmu v starobe.

Otázkou je, ako klasifikovať slovenský druhý pilier – starobné dôchodkové sporenie. Vzhľadom na skutočnosť, že tento systém vznikol reorganizáciou prvého piliera (odklonením časti príspevkov z prvého piliera) a je s ním previazaný, je možno vhodnejšie vylúčiť ho z pôsobnosti budúcej európskej právnej úpravy.

Keďže ODP poskytujú finančné inštitúcie, ktorých podnikanie vrátane cezhraničného podnikania už upravujú existujúce európske predpisy¹¹, teoreticky teda nič nebráni tomu, aby jednotný trh s týmito produktmi už fungoval. Napriek tomu sa tak v praxi nedeje. Bolo preto potrebné analyzovať prekážky cezhraničného podnikania.

Dôležitou bariérou sa ukazujú byť rozdiely v právnej úprave zdaňovania ODP v jednotlivých členských štátoch EÚ. Niektoré štáty diskriminujú finančné inštitúcie, ktoré podnikajú cezhranične a odmietajú ich zdaňovať rovnako ako daňových rezidentov. V tejto oblasti už Súdny dvor EÚ prijal niekoľko precedensov, ktoré Komisia plánuje v nasledujúcom období vynučiť a žalovať takéto členské štáty pre porušenie ZFEÚ. Ako neprekonateľný problém sa však javí najmä rozdielnosť v podmienkach na priznanie oslobodenia príspevkov do ODP od dane (nezdaniteľnej časti základu dane) a vo výške oslobodenia. Pri cezhraničnom platení príspevkov totiž štát príspevok oslobodí, len ak ODP v zahraničí spĺňa tuzemské podmienky na udelenie daňovej výhody a len do výšky podľa tuzemského zákona o dani z príjmov. Odstránenie tejto prekážky by bolo možné len v prípade, ak by sa členské štáty dohodli na rovnakých podmienkach, čo je ťažké predpokladať.

Prekážkou jednotného trhu sú aj odlišnosti v zmluvnom práve členských štátov, ktoré je neharmonizované. Táto bariéra bola pomenovaná už v Bielej knihe, kde sa v opatrení 19 uvádza, že „Komisia preskúma potrebu odstránenia prekážok

súvisiacich so zmluvným právom v oblasti navrhovania a poskytovania produktov životného poistenia s funkciou sporenia/investícií s cieľom uľahčiť cezhraničné poskytovanie určitých súkromných dôchodkových produktov.“ Komisia preto zriadila skupinu expertov pre európske zmluvné poistné právo¹², ktorej poslaním je vykonať analýzu s cieľom pomôcť Komisii pri posudzovaní toho, či rozdiely v zmluvnom práve vytvárajú prekážky pre cezhraničný obchod v oblasti poistných produktov, určiť oblasti poistenia, ktoré sa javia ako obzvlášť postihnuté týmito prekážkami, a predložiť správu o svojich zisteniach do konca roku 2013.

Rozvoju jednotného trhu napokon bránia aj odlišnosti medzi členskými štátmi v sociálnom práve, spočívajúce v stanovení rôzneho veku odchodu do dôchodku, a tzv. *general good*, t. j. ustanovenia, ktoré pri cezhraničnom podnikaní musia finančné inštitúcie dodržiavať v hostiteľských štátoch z dôvodu verejného záujmu.¹³ Najmä ustanovenie *general good* však nie je prekážkou, ktorá by bola významná. Existuje vo všetkých sektoroch finančného trhu, aj v tých, kde cezhraničné podnikanie funguje.

Vzhľadom na povahu uvedených prekážok, skutočnosť, že ich prekonanie je mimo kompetencií EÚ, a ďalej s ohľadom na to, že väčšina poskytovateľov ODP už podlieha pravidlám obozretného podnikania predpísaným európskym právom, sa za najrozumnejšie javí zahrnúť do možnej právnej úpravy tieto prvky:

- zlepšenie transparentnosti v komunikácii medzi poskytovateľom (finančnou inštitúciou) a spotrebiteľom,
- úprava distribúcie ODP,
- zavedenie pravidiel na internú správu produktov (*product governance*).

Zlepšenie transparentnosti by malo spočívať v zjednodušení a prispôbení informačných dokumentov predkladaných spotrebiteľom pred uzatvorením zmluvy o ODP, v priebehu jej trvania a v období krátko pred doplnením podmienok na vyplatenie dávky. Predzmluvné informačné povinnosti sú už detailne a nanovo upravené v sektore kolektívneho investovania, v legislatívnom procese je právna úprava, ktorá ich podobne upraví pre niektoré produkty životného poistenia. Tieto predpisy však neberú do úvahy dlhodobý charakter sporenia na dôchodok. Možno teda uvažovať, že na účely ODP ich bude potrebné modifikovať.

Pokiaľ ide o priebežné informačné povinnosti a informovanie pred splnením podmienok na vyplatenie dávky, žiadna podrobná európska právna úprava pre existujúce produkty neexistuje a bude potrebné ju pre ODP vytvoriť. Jej cieľom by malo byť poskytnutie dokumentov spotrebiteľovi s obsahom a formou, ktorá mu umožní robiť informované rozhodnutia, napríklad aj o tom, či mu výška jeho budúceho dôchodku pri súčasnej miere sporenia bude postačovať. V súlade s aktuálnymi poznatkami behaviorálnej ekonómie by mohli byť prezentované v štruktúrovanej forme, rozdelené na informácie, ktoré je nevyhnutné, dobré a vhodné vedieť.¹⁴ Vzhľadom na odlišnosti medzi členskými štátmi by právna úprava mohla vytvárať priestor na doplnenie niektorých prvkov do informačných dokumentov podľa potrieb krajiny.

Pokiaľ ide o zavedenie požiadaviek na distribúciu ODP, možno uvažovať o zakotvení pravidiel na minimalizáciu konfliktu záujmov inšpirovaných úpravou v MiFID¹⁵, ako aj požiadaviek na odbornú spôsobilosť sprostredkovateľov.

Napokon, pravidlá internej správy produktov sa začali presadzovať v národnej právnej úprave

- 12 Rozhodnutie Komisie zo 17. januára 2013 o zriadení expertnej skupiny Komisie na európske poistné zmluvné právo 2013/C 16/03, Úradný vestník C 016, 19/01/2013, s. 0006 – 0008.
- 13 Pozri *Commission interpretative communication Freedom to provide services and the general good in the insurance sector (2000/C 43/03)*. Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2000:043:0005:0027:EN:PDF>
- 14 *Good practices on information provision for DC schemes Enabling occupational DC scheme members to plan for retirement*. Dostupné na: https://eiopa.europa.eu/fileadmin/tx_dam/files/publications/reports/Report_Good_Practices_Info_for_DC_schemes.pdf
- 15 *Smernica Komisie 2006/73/ES z 10. augusta 2006, ktorou sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokiaľ ide o organizačné požiadavky a podmienky výkonu činnosti investičných spoločností, ako aj o vymedzené pojmy na účely uvedenej smernice. Text s významom pre EHP. Úradný vestník L 241, 02/09/2006, s. 0026 – 0058.*

Návrh základných prvkov regulácie osobných dôchodkov

Predmet úpravy	Smernica	Nariadenie o druhom režime
Pôsobnosť	Všetky existujúce ODP.	Všetky existujúce ODP, ktoré spĺnia podmienky nariadenia plus ODP vytvorené na základe nariadenia.
Daňové odlišnosti medzi členskými štátmi	Neharmonizovateľné, možné zvýšenie transparentnosti.	Finančná inštitúcia vytvorí podúčet pre každý členský štát v súlade s jeho právnym poriadkom.
Rozdielnosti v oblasti sociálneho práva	Detto	Detto
Odlišnosti v zmluvnom práve	Detto	Niektoré prvky zmluvného práva budú začlenené do nariadenia.
Ustanovenia o obozretnom podnikaní	Nie sú potrebné, finančné inštitúcie už podliehajú predpisom UCITS, CRD, Solvency II.	Áno, pre finančné inštitúcie, ktoré nepodliehajú žiadnej európskej právnej úprave s cieľom umožniť ich cezhraničné podnikanie.
Ustanovenia o ochrane spotrebiteľa	Áno, najmä zlepšenie transparentnosti v komunikácii medzi poskytovateľom (finančnou inštitúciou) a spotrebiteľom, úprava distribúcie ODP, zavedenie pravidiel na internú správu produktov (<i>product governance</i>).	Áno, ako v smernici, a podrobné pravidlá dizajnu ODP vrátane tzv. <i>default options</i> , ako napríklad fondy životného cyklu.

najmä v poslednom období. Ich účelom je, aby finančné inštitúcie vyvinuli interné procesy na prehodnocovanie parametrov produktov s ohľadom na meniace sa záujmy klientov.

V prvej časti príspevku sa uvádza, že Komisia požiadala o pomoc, aj pokiaľ ide o vytvorenie tzv. druhého režimu. Ten by mohol mať priamo formu účinného nariadenia, ktoré by definovalo parametre európskeho ODP a okruh finančných inštitúcií, ktoré ho môžu cezhranične poskytovať. Parametre by mali byť definované tak, aby zaručovali, že produkt je do veľkej miery štandardizovaný a prináša dobrú pridanú hodnotu pre klienta. Na druhej strane miera štandardizácie by nemala príliš zužovať priestor na inováciu. Jedným z dôležitých prvkov dizajnu produktu by mohol byť tzv. *life-cycling*, ktorým sa rozumie automatické zaradenie klienta do fondu s takým mixom finančných nástrojov, ktorý najlepšie zodpovedá jeho investičnému horizontu. Rozdielnosť v daňových režimoch členských štátov bude prekážkou aj pre ODP druhého režimu. Na jej zmiernenie by právna úprava mohla obsahovať požiadavku, aby poskytovateľ viedol pre každú krajinu, v ktorej sa v priebehu sporivej fázy klient stane daňovým rezidentom, osobitný podúčtet, ktorý bude spí-

ňať požiadavky národnej legislatívy na priznanie daňového zvýhodnenia príspevkov. Prehľad základov navrhovanej novej právnej úpravy je uvedený v tabuľke.

ZÁVER

Problematika osobných dôchodkov je pre európske inštitúcie novou oblasťou. EIOPA sa jej reálne začala venovať na základe požiadavky Komisie až v roku 2013. Myšlienky načrtnuté v tomto príspevku demonštrujú, že ide o komplexnú tému, ktorú je potrebné riešiť so zreteľom na existujúcu právnu úpravu, aby nedošlo k prer regulácii a zbytočným nákladom. Demografický vývoj spôsobuje, že tlak na financovanie verejného dôchodkového systému sa neustále zvyšuje a je potrebné vytvárať príležitosti na dobrovoľné sporenie na dôchodok. Iniciatíva v oblasti osobných dôchodkov sa bude rozvíjať podľa požiadaviek Európskej komisie a myšlienky predstavené v tomto príspevku sa budú ďalej kryštalizovať. Je preto potrebné a súčasne veľmi vítané, aby sa do tohto procesu zapájali všetci, ktorých sa otázka ODP týka, t. j. finančné inštitúcie, orgány výkonnej moci a spotrebiteľia.

I N F O R M Á C I E

Projekt celoživotného vzdelávania QUADRO

Inštitút bankového vzdelávania NBS, n. o., sa zapojil do realizácie projektu celoživotného vzdelávania „QUALity Development Roadmap for training in the Financial Services Sector“ (QUADRO) financovaného Európskou komisiou z programu Leonardo da Vinci, ktorý sa realizuje v jednotlivých krajinách v období od 1. 11. 2012 do 31. 10. 2014.

Hlavným cieľom celoeurópskeho projektu je nielen zmapovanie situácie, ale aj príprava vhodných nástrojov na zabezpečenie a zvyšovanie kvality v odbornom vzdelávaní a príprave vo finančnom sektore.

Celková realizácia projektu je rozdelená do viacerých etáp:

- zmapovanie súčasného stavu týkajúceho sa odbornej prípravy a kvality vzdelávania vo finančnom sektore,
- analýza súčasného stavu v kvalite vzdelávania (EQAVET Toolkit),
- vytvorenie nástroja na zvyšovanie kvality vzdelávania (EQAVET Handbook),
- validácia získaných poznatkov a zapracovanie pripomienok,
- podpora zabezpečenia zlepšovania kvality v odbornom vzdelávaní a príprave vo finančnom sektore.

V priestoroch IBV NBS, n. o., sa v roku 2013 konalo stretnutie partnerov z jednotlivých zúčastnených krajín, ako aj európsky seminár, na ktorom sa zúčastnili experti z bánk, Ministerstva školstva SR, TA SR a Štátneho inštitútu odborného vzdelávania. Zúčastnení partneri boli zapojení do prieskumu zameraného na kvalitu vzdelávania v jednotlivých inštitúciách. V rámci európskeho seminára potom následne diskutovali o súčasnej kvalite odborného vzdelávania a možnostiach jej zvyšovania.

V súčasnom období prebiehajú práce zamerané na vytvorenie manuálu, ktorý bude slúžiť na ďalšie zvyšovanie kvality vzdelávania vo finančnom sektore. Koncom roka 2014 sa uskutoční medzinárodná konferencia zameraná na validáciu získaných poznatkov.

Projekt bude po skončení implementovaný vo vybraných krajinách European Banking and Financial Services Training Association – na Slovensku, v Nemecku, v Taliansku, Holandsku, na Malte, v Portugalsku a Bulharsku. Viac informácií o projekte možno nájsť na internetovej stránke projektu www.quadroproject.eu.